

Ansamblul de copii din Nankin

De curînd, Ansamblul de copii din Nankin a efectuat un turneu artistic de prietenie în țara noastră. Programul prezentat de talenții mesageri ai artei interpretative chineze s-a bucurat de un deosebit succes. Cu multă căldură a fost primită interpretarea unor cunoscute cîntece și dansuri populare românești. Spectacolele, de o înaltă ținută artistică, au reprezentat o contribuție la mai buna cunoaștere a artei poporului chinez, la întărirea prieteniei dintre popoarele noastre.

Teatrul „Petöfi” din Veszprem

Un fructuos schimb realizat cu Teatrul Maghiar din Sfîntu Gheorghe aduce în țara noastră, pentru a doua oară, Teatrul „Petöfi” din Veszprem, după ce, la rîndul său, colectivul din Sfîntu Gheorghe a dat spectacole în orașul de pe Séd, în 1975 și în 1977. Turneul Teatrului „Petöfi” la Sfîntu Gheorghe și în alte orașe (Brașov, Tîrgu Secuiesc, Miercurea Ciuc, Odorheiu Secuiesc și Tîrgu Mureș) poate oferi o imagine edificatoare a valorii trupei, a disponibilităților sale pentru dramă și comedie, a realizărilor interpretative, regizorale, scenografice. Au fost prezentate piesele *Întreaga viață* de László Gyurko, *Blana de biber* de Gerhard Hauptmann și *Curățenie mare* de Istvan Csuska.

Laszlo Gyurko, scriitor din generația de mijloc, se face cunoscut prin studii literare, critică, scenarii pentru TV. Scrie apoi cîteva piese de teatru, între care și schița dramatică preluată de Teatrul „Petöfi”. Nu este o piesă, ci un dialog despre dragoste, o „étude” originală, scrisă cu nerv și, în același timp, cu grație, o dezbatere ce se refuză canoanelor, în care nu există conflict și nici caractere, ci doar Bărbatul și Femeia dintotdeauna, care se apropie, se înfruntă, se bucură și sufăr, se ceartă și își fac reproșuri, se înțeleg din priviri sau se acuză reciproc.

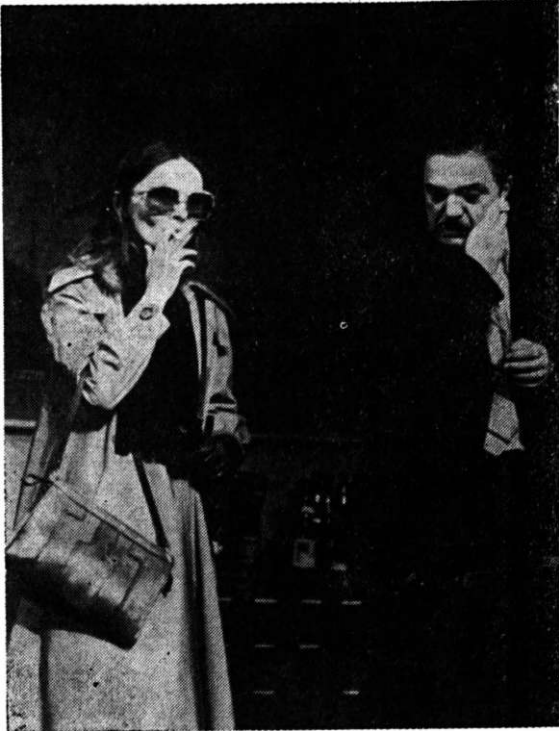
Autorul ne oferă scene de dragoste curată, de iubire vinovată, de suferințe înăbușite, dezvăluind caracterul indestructibil al legăturii dintre Bărbat și Femeie.

Concepută ca un spectacol de studio (s-a improvizat în holul teatrului un spațiu de joc), „en rond”, cu un decor format din cuburi, cu surse de lumină discrete, dar bine plasate, montarea pune generos în valoare ideile textului.

Regizorul István Petervári a imprimat acțiunii un ritm alert, mișcarea interpretelor fiind expresivă, iar rostirea clară, colorată. Consemnăm forța dramatică de care dă dovadă Ildikó Dobos (Femeia) și jocul interiorizat al lui Lászlo Joos (Bărbatul). Cele două personaje care formează corul (Kinga Saárossy și Kond Eltes) nu au doar rolul de comentatori, ci intervin în acțiune, încercând să determine schimbări de opinie, cîntă, acompaniindu-se la gitară, știu să tacă și să asculte.

Total diferită ca structură, piesa lui Hauptmann, *Blana de biber* înfățișează, cu spirit de observație, adesea cu umor și cu o ironie nedisimulată, lumea interlopă, dar și oficialitatea epocii, obtuză, birocratică, ce afișează o timpă emfază. Accentele naturaliste sînt mai puțin evidente decît în alte lucrări ale autorului, iar regia (Ulf Reicher din R.D.G.) le-a ferit de stridentă. În schimb, au fost conturate cu vigoare tipuri pe cit de pitorești, pe atît de autentice. Remarcabilă este actrița Klara Góndör în rolul spălătoaresei Wolf, surprinzîndu-i abilitatea desăvîrșită, viclenia și prudența cu care pune la cale furtișagurile, pentru a rămîne onestă în ochii tuturor. Oszkar Környei realizează un Wolf masiv, prostănac, împins spre rele de nevastă-sa : o minte de copil într-un trup de uriaș. Intruchipîndu-l pe „șeful” Von Wehrhahn, Lajos Dobák reușește să imprime personajului ifosele, prostia demnă a omului convins de importanța funcției sale. Se mai disting Tibor Kenderesi (Krüger), András Vitai (doctorul Fleischer), Titusz Toth (Motes), Maria Erdely (Soția lui Motes), Kinga Saárossy și Zsuzsanna (Málnai (fiicele lui Wolf), Peter Háromszéki (Wulkow), Jozsef Bakody (Glasenapp) și László Árva (Mitteldorf). Deosebit de sugestiv și generoasă, scenografia lui Antal Neogrady ; schimbările se fac la vedere, printr-un ingenios sistem de scripeți, ce coboară partea superioară a scenei, oferind noi spații de joc.

Curățenie mare, comedia lui István Csurka, vorbește despre infidelitatea conjugală și despre consecințele ei, în aparenta armonie a unei căsnicii considerate solidă. Deși își propune să evite previzibilul, piesa nu este ferită de vechi șabloane, uneori de un comic gratuit. Acțiunea demarează greu și, cu toată verva unui actor cu mari resurse comice ca Sándor Szoboszlai (Borsós), senzația de „prea mult” devine obositoare ; scena finală, a împăcării soților (reținem jocul sincer al interpretelor Tibor Táneczos și Ildikó Dobos) se complică inutil. Pe parcurs, însă, întîmplările se succed într-un ritm viu, există scene bine compuse, există și replici spirituale, ba chiar și momente picante (la care participă, cu dezinvoltură, Katalin Takács), nu lipsește nici morală, explicit servită de către raisonneurul interpretat de Károly Vajda. Dincolo de rezervele privind contribuția pe care o putea aduce la restructurarea arhitecturii textului, regizorul István

Dobos Ildikó și Táneczos Tibor în „Curățenie mare” de Csurka Istvan

Horvai ne prezintă credibile tipuri umane și își dovedește apetența pentru comedie.

După aproape trei ani, de la ultima vizită în România, regizorul István Petervári, directorul trupei-oaspete, se arată impresionat de ritmul construcțiilor, de noile cartiere, de clădirile destinate obiectivelor economice din țara noastră. Ca om de artă, el își exprimă admirația în primul rînd pentru noile edificii culturale, pentru ingeniozitatea cu care motive de artă populară au fost integrate arhitecturii moderne a Teatrului de Stat din Tîrgu Mureș și a Casei de cultură a sindicatelor din Sfîntu Gheorghe.

„Dar, cea mai mare revelație pentru mine și pentru întreaga trupă — spune directorul Teatrului «Petöfi» — este publicul din România. Un public inteligent, sensibil, competent. Desigur, în formarea acestui public este hotărîtoare activitatea rodnică a teatrului din țara dumneavoastră. Pentru autori și pentru interpreți, este darul cel mai frumos pe care îl puteam primi : sensibilitatea și înțelegerea publicului ne-au stimulat și ne-au emoționat”.

Minai Crișan